

איך להעריך מצבם הכספי של משקי-חלב

הפדיון מהחלב המיוצר במשק. היה ומשק משלם יותר מ-30% של פדיון החלב עבור החזר הלוואות ורביית – משק כזה נמצא בבעיה שאולי תלך ותחריף במשך הזמן, קרוב לודאי.

$$\frac{\text{ס"ה}}{\text{ס"ה נכסים}} = \text{יחס חובות: נכסים}$$

$$\frac{\$218,000}{\$733,000} = 29.7\% \quad \text{לדוגמא:}$$

חקלאים המנסים להחזיר חובות מהר מדי, עלולים לגרום בעיות מזילות לעצמם. מספר מציאותי של חוב/פרה יהיה \$2,500, בתנאי שהיצור וההוצאות ליום הם ברמה סבירה. אם היחס חובות:נכסים של משק יורד מתחת ל-30%, כמו בדוגמא לעיל, המשק נהנה מסיכון מזערי בלבד.

על מנת שמשק עמוס חובות (מעל 50% יחס חובות:נכסים) יישרד, יש שלושה תנאים החייבים להתקיים.

- המשק חייב להימצא בין 25% הגבוהים בקשר לממשק הייצור. באופן מעשי, הכמות משתנה בהתאם לאזור.
- המשק חייב להיות בין 25% הטובים ביותר של ממשק השיווק. חלב בעל איכות גבוהה מכניס יותר כסף.
- המשק חייב להיות בשליש העליון של ביקורת העלויות. אפשר לחשב זאת, כפי שמראה המשוואה להלן. אם התוצאה שווה ל-65% או פחות, המשק נמצא בשליש העליון של ממשק העלויות.

מערכת הירחון האמריקאי Dairy Herd Management שאלה שלושה מומחים לכלכלה ומימון משקים חקלאיים וביקשה לקבל מהם מעין שאלות/הנחיות מפתח כלליות, איך לאמוד ולהעריך מצבם הפיננסי של משקי-חלב. הנה התשובות העיקריות. מן הראוי לציין, ששלושת המומחים טענו, שלכל משק ישלו מערך משתנים משלו, כך שהנתונים המספריים המובאים להלן הם רק ממוצעים. כמו כן, הם מציעים לבחון את מבנה המשק, לבקש ייעוץ איפה שצריך, ולהסיק מסקנות לגבי המצב הפיננסי הכללי של אותו משק מסוים, במונחים של צרכי המימון שלו.

עלות המזון ביחס לחלב המיוצר במשק. עלות

המזון הממוצעת באזור צפון המערב התיכון נעה בין 6-8 cwt/\$ חלב מיוצר (hundredweight = cwt) = 45.4 ק"ג, כ-45 אג' / ליטר). מספר זה יכול את ערך המספוא הקנוי והמיוצר במשק עצמו, כולל כל מספוא הדרוש לקיים את העדר, הן הפרות החולכות והיבשות, הן הגידול הצעיר. באשר למכירת בקר, יש להפוך את ערכה הכספי לשווי-חלב לצורך השוואה משופרת.

אופן זה של חישוב עלות המזון ביחס לחלב המיוצר עדיף על חישוב עלות המזון לפרה, כי הוא מתייחס למשהו בעל הכנסה כלכלית.

מבנה הלוואות ותשלומי רבית. אף אם ישנם

משקים שאין להם חובות כלל או חובות קטנים בלבד, מבנה ההלוואות והחוב הוא בעל משמעות ברב המשקים. ככלל, סך החזרי ההלוואות לא צריך להיות גדול מ-25% של

ס"ה עלויות תפעול פחות (הפחתות + רבית)

$$\frac{\text{ביקורת עלויות}}{\text{הכנסה גלמית}} =$$

$$\frac{\$200,000 - (30,000 + 20,000)}{\$300,000} = 50\% \quad \text{לדוגמא:}$$

המאמר הופיע בירחון Dairy Herd Management, חוברת נובמבר 1992.

מחזור ההון הממוצע נע בין שלוש לארבע שנים. אולם, רצוי יותר ויש לשאוף למחזור הון של שנתיים עד שנתיים וחצי.

מחזור ההון. מחזור ההון מחושב כסך כל ההשקעות במשק מחולק להכנסה הגלמית. מחזור ההון מודד את יעילות השימוש בהכנסות ביחס ליצירת ההכנסות. במדינת ויסקונסין,

$$\text{מחזור ההון} = \frac{\text{ס"ה השקעות משקיות, בממוצע}}{\text{הכנסה גלמית}} = \frac{\$400,000}{200,000} = 2 \text{ שנים}$$

עד 10% החזר הון נחשב לטוב. באזור צפון המערב התיכון בארה"ב נמצא השיעור בין 3% ל-5%, בדרך כלל.

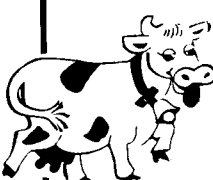
החזר הון. החזר ההון הינו מדד ארוך-טווח של הרווחיות. בתנאים הכלכליים העכשוויים, 8%

$$\text{החזר ההון} = \frac{\text{החזר הון נטו}}{\text{ס"ה השקעות משקיות, בממוצע}}$$

הכנסות משקיות נטו \$50,000
+ הוצאות לרביית במשק \$10,000
- עבודת בעל המשק ומשפחתו \$40,000

יתרה (החזר) \$20,000
ס"ה השקעות במשק 500,000

החזר הון: ס"ה ההשקעות במשק 4%

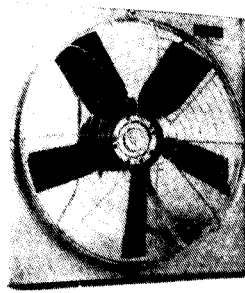
אורדור גל-און

מבוא רוא אצלה

■ מאוררים EX-28, EX-24
לחצרות המתנה וסככות

■ מאוררים R-20, R-24
למכון חליבה

■ קו פתוח למרטי 07-872510
שנתיים אחריות

קיבוץ גל-און: טל. 07-872701, פקס. 07-872411
איזור הצפון: גאת סוכנויות - יוסי רוט, טל. 04-723490